

tagelse af en enkelt større eller mindre Kreds, kan det være ganske naturligt at sige: denne Kreds skal have samme Ret som alle de andre; derfor foreslaa vi en Lejlighedslov, som kan raade Bod paa den Særstilling, som den indtager. Men naar Forholdet er det omvendte, naar man maa erkende, at *alle* lide under en vis Lovregel, f. Eks. under den, der udelukker Minoriteterne fra at blive repræsenterede, saa er det et Spørgsmaal, om det saa er rigtigt at sige: Nu afhjælpe vi foreløbig Manglen for nogles Vedkommende, som vi derved give en privilegeret Ret fremfor alle andre. Jeg finder, at det er et Spørgsmaal, som kræver alvorlig Overvejelse. Det kan jo ikke være Meningen, at man ved ny Love skal skabe Uligheder, at man skal indføre særlige Privilegier, som ingen før har kendt til, og som kunne bevirke, at der paa visse Steder kan opnaas Resultater, som man ikke kan opnaa andre Steder. Af disse Grunde er jeg af den Mening, at Lovforslaget trænger til en meget alvorlig Overvejelse og en meget grundig Drøftelse, som jeg antager vil finde Sted i et Udvalg. Der er saa meget mere Anledning til en saadan Overvejelse, som det ikke kan nægtes, at Minoriteternes Mangel paa Adgang til Repræsentation i ganske særlig Grad træder frem ved Valgene til Folketinget. Hvilken Vej man skal gaa for at raade Bod derpaa, skal jeg ikke her komme ind paa; at der vil kræves en Grundlovsforandring dertil, det er en noksom bekendt Sag. Men vil man gennemføre, hvad man anser for det rigtigste og hensigtsmæssigste, saa maa man ogsaa gøre de i saa Henseende nødvendige Skridt over hele Linién. Mener man derimod, at Tiden til en saa gennemgribende Forandring endnu ikke er kommen, ja, saa maa man vente, til den en Gang kommer. Naar det er maaske et Sidespørgsmaal, men det staar dog i en saadan Forbindelse med den foreliggende Sag, at jeg har ønsket at pege paa de store Vanskeligheder, som dette Lovforslag frembyder, og som jeg haaber vil blive taget nærmere under Behandling i et Udvalg.

Madsen-Mygdal: Det ærede Medlem, som nys havde Ordet, lod ikke just til at være en Modstander af det foreliggende Forslag, men han havde alligevel saa mange Betænkeligheder og mente, at der skulde foretages saa mange Overvejelser, at jeg meget frygter for, at der ikke vil komme noget ud af Lovforslaget, hvis det ærede Medlems Ønsker skulle ske Fyldest.

Naar det ærede Medlem taler om at beskytte Minoritetens Ret, saa er det jo dog selvfølgelig, at noget saadant ikke kan ske paa alle de Steder, hvor der kun skal vælges en Valgmand. Hvad selve Forholdstalsvalgmaaden angaar, saa er den jo anerkendt fra alle Sider her paa Rigsdagen. Vi have i mange, mange Aar, uden nogen Modsigelse fra nogen Side besat Udvalg ved Forholdstalsvalg. Der er ingen af os, der tænker paa at besætte dem ved simple Flertalsvalg. Hvis vi tænkte os Landstinget delt i to Grupper paa 34 og 31 Medlemmer, vilde det ikke falde nogen ind, at de 34 udelukkende skulde besætte et 15 Mands Udvalg; vi vilde alle finde det selvfølgelig, at Pladserne deltes i Forhold til de to Grupperes Styrke. Det er som sagt anerkendt fra alle Sider, det er en Praksis, der er fulgt igennem mange Aar. Der er ganske vist et særligt Forhold, der en Tid lang har været undtaget, nemlig Valget af Medlemmer til Rigsretten; men ogsaa der er vi jo i Fjor komne ind paa Anvendelsen af Forholdstalsvalg. Dernæst er det en Kendsgerning, der ikke kan benægtes, at der ude i Befolkningen er en voksende Stemning for Forholdstalsvalgmaaden overalt, hvor der skal vælges mere end een. Hvor der kun skal vælges een, kan der jo ikke blive Spørgsmaal om dens Anvendelse, der maa jo simpelt Flertal være det afgørende. Men overalt, hvor der skal vælges mere end een, er der som sagt en voksende Stemning for Anvendelse af Forholdstalsvalg; og jeg anser denne Stemning for fuldstændig berettiget og hilser den derfor med Glæde. Naar der er to Valgrupper, en paa 1000 Vælgere og en anden paa f. Eks. 990, er det, naar der kun skal vælges een Valgmand, i sin gode Orden, at Mindretallene maa finde sig i, at Flertallet bestemmer, hvem denne ene skal være; men skal der vælges 2 Valgmænd, er det lige saa naturligt, at hver af de to Grupper faar sin Repræsentant; og skal der vælges 3 eller flere, er det endelig i sin Orden, at Valgmændene fordeles i Forhold til Gruppernes Styrke ganske paa samme Maade som ved selve Valgene til Landstinget. Det forekommer mig, at den højtærede Indenrigsminister har Ret, naar han siger, at Forholdstalsvalgmaaden synes ikke at være fuldstændig gennemført, medmindre den ogsaa kommer til at omfatte Valgmandsvalgene. Jeg finder derfor, at det er ganske naturligt, naar der skal vælges 2 eller flere Valgmænd, at de blive valgte i Forhold til